

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 218/2016
17.03.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Бате Цветковића, Горана Чавлине, Драгана Аћимовића, и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Иваном Тркуљом Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Д.М., због продуженог кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. у вези члана 61. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Д.М., адвоката М.Л., поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Алексинцу К 169/2015 од 02.09.2015. године и Вишег суда у Нишу Кж1 530/15 од 17.11.2015. године, у седници већа одржаној 17.03.2016. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Д.М., адвоката М.Л., поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Алексинцу К 169/2015 од 02.09.2015. године и Вишег суда у Нишу Кж1 530/15 од 17.11.2015. године, у односу на повреде закона из чл. 438. став 2. тачка 1) и 439. тачка 2) ЗКП, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у преосталом делу **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Алексинцу К 169/2015 од 02.09.2015. године, окривљени Д.М. је оглашен кривим да је извршио продужено кривично дело фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. у вези члана 61. Кривичног законика, за које је осуђен на казну затвора у трајању од девет месеци коју ће издржати по правноснажности пресуде у просторијама у којима станује уз примену мере електронског надзора. Истом пресудом окривљени је обавезан да на име паушала плати и износ од 5.000,00 динара, у року од 30 дана од правноснажности пресуде под претњом принудне наплате, а одлучено је да ће о трошковима поступка бити донето посебно решење.

Пресудом Вишег суда у Нишу Кж1 530/15 од 17.11.2015. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног Д.М., а пресуда Основног суда у Алексинцу К 169/2015 од 02.09.2015. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости је поднео бранилац окривљеног Д.М., адвокат М.Л., у смислу члана 485. ЗКП, а

због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 3) и став 2. тачка 1) и члана 439. тач. 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде укине или их преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе за предметно кривично дело.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, односно да се исте заснивају на доказима на којима се по закону не могу заснивати. У вези са истакнутом повредом бранилац наводи да суд није могао да заснује пресуду на одбранама окривљених Н.С., М.Т. и К.Т., будући да је против окривљеног Д.М. и наведених окривљених најпре вођен јединствени кривични поступак пред Основним судом у Алексинцу, који је касније раздвојен решењем којим је првостепени суд одлучио да се у односу на окривљеног Д.М. води засебан поступак, те самим тим одбране окривљених Н.С., М.Т. и К.Т., по оцени браниоца, нису могле бити коришћене као доказ у поступку доношења побијане првостепене пресуде. Наиме, бранилац сматра да су ова лица касније, у поступку против окривљеног Д.М., требало да буду саслушана као сведоци, односно да имају својство сведока.

Међутим, по налажењу овог суда, како су нижестепени судови у побијаним пресудама, приликом утврђивања чињеничног стања везано за продужено кривично дело фалсификовање исправе за које окривљени Д.М. је оглашен кривим, узели у обзир и одбране окривљених Н.С., М.Т. и К.Т., према којима је поступак раздвојен, са чијом садржином су се упознали у смислу члана 406. став 1. тачка 5) ЗКП, то по оцени овог суда наведени искази представљају доказ изведен у складу са Закоником о кривичном поступку, због чега су изнети наводи браниоца оцењени као неосновани.

Бранилац окривљеног, у захтеву за заштиту законитости истиче да су нижестепени судови на непотпуно утврђено чињенично стање погрешно применили закон из разлога јер је у чињеничном опису наведено да је окривљени Д.М. набавио и авалирао спорне менице као референт Н. банке, а за шта је био надлежан Управни одбор Н. банке, па се евентуално може радити о кривичном делу из члана 356. тачка 4) КЗ, јер се окривљени својеручно потписао на предметној меници као заменик директора, који положај није имао. Такође, по оцени браниоца, у конкретном случају би се евентуално могло радити о кривичном делу злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 1. КЗ, а никако о кривичном делу за које је окривљени оглашен кривим. Због наведеног бранилац сматра да је побијаним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Одредбом члана 356. став 1. тачка 4) КЗ је прописано да ће се сматрати да чини дело фалсификовање исправе и казниће се по члану 355. овог законика ко као издавалац исправе уз свој потпис стави да има положај или чин или звање иако нема такав положај, чин или звање, а ово има битни утицај на доказну снагу исправе.

Одредбом члана 234. став 1. КЗ је прописано да одговорно лице које искоришћавањем свог положаја или овлашћења, прекорачењем границе свог овлашћења или невршењем своје дужности прибави себи или другом физичком или правном лицу противправну имовинску корист или другоме нанесе имовинску штету казниће се затвором од три месеца до три године.

Из списка предмета произилази да је окривљени побијаним пресудама оглашен кривим да је извршио кривично дело фалсификовања исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ, јер је критичног дана у просторијама пословнице Н. банке авалирао, а потом издао и меничну изјаву за означене менице, иако је знао да је за ове радње искључиво надлежан кредитни одбор наведене банке, а потом је тако сачињене лажне исправе, наведене менице и меничну изјаву, предао на даљу употребу.

Полазећи од наведеног, по налажењу овог суда у изреци побијане пресуде наведени су сви објективни и субјективни елементи бића кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ. Дакле, у конкретном случају из изреке побијане првостепене пресуде не произилази да је окривљени критичном приликом поступао као одговорно лице које је искористило или прекорачило границе свог овлашћења, у смислу кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица, нити да је уз свој потпис ставио да има положај чин или звање које нема, а што би имало утицај на доказну снагу исправе, у смислу кривичног дела посебни случајеви фалсификовања исправе. Окривљени је поступао мимо овлашћења која је имао у својству референта за привредне кредите Пословнице Н. Банке АД Н., у ., али истовремено и мимо овлашћења Пословнице банке у којој је запослен, која нису укључивала авалирање менице. Према томе, давањем меничног јемства (авелирањем) и меничних изјава, својим потписом на наведеним меницама окривљени је сачинио лажну исправу а затим једну меницу предао другим лицима на употребу.

Из изнетих разлога, по оцени овог суда, неосновани су наводи из захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног да се у конкретном случају ради о кривичном делу из члана 356. став 1. тачка 4) КЗ или о кривичном делу из члана 234. став 1. КЗ, односно да је побијаним пресудама повређен закон у смислу члана 439. тачка 2) ЗКП.

Поред тога, бранилац окривљеног у захтеву истиче да је суд чињенице везане за аутентичност фотокопија предметних меница и потврде о постојању спорних меница утврдио на основу исказа сведока М.Ј., Ж.Г. и Р.А. који су, по оцени браниоца, нејасни и неодређени, због чега се наведене чињенице нису могле утврдити из њихових исказа. Бранилац истиче и да суд није на поуздан начин утврдио да је меницу број ... потписао окривљени, будући да та меница није

била предмет вештачења графолога, већ је ову чињеницу, по оцени браниоца, суд произвољно утврдио.

Изнетим наводима, по оцени овог суда, бранилац окривљеног оспорава оцену изведених доказа од стране нижестепених судова и истом утврђено чињенично стање у правноснажним пресудама.

Бранилац окривљеног у захтеву истиче и да је првостепена пресуда донета уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 3) ЗКП, јер је у првостепеном поступку судио судија Д.М. који је правноснажном одлуком у истражном поступку који се водио пред Општинским судом у Сокобањи Ки 5/06 изузет од суђења.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима која у поступку има у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 3) ЗКП, као и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања у правноснажној пресуди, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног у овом делу оценио као недозвољен.

Бранилац окривљеног у уводу захтева означава повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, али како у образложењу захтева не наводи ниједан разлог због којег сматра да је побијаним пресудама учињена наведена повреда закона, то је Врховни касациони суд нашо да захтев браниоца окривљеног у овом делу нема законом прописан садржај.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде, у односу на одбијајући део на основу члана 491. став 1. ЗКП, на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП у делу у којем је захтев браниоца окривљеног одбацио као недозвољен, а на основу члана 487. став 1. тачка 3) у вези члана 484. ЗКП у делу у којем је захтев одбацио јер нема законом прописан садржај.

Записничар - саветник
Ивана Тркуља Веселиновић,с.р.

Председник већа - судија
Јанко Лазаревић,с.р.